

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Warszawa, 18 września 2026 r.

Członek Zarządu
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

991100.0230.89.2026
UNP 2026-00505417

Pan Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu
Kancelaria Sejmu
Wiejska 4/6/8
00-902 WARSZAWA

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.250.12.2026

Data wpływu 18.09.26u.

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na przekazane w dniu 18 sierpnia 2026 r. pismo, znak: SPS-III.020.250.7.2026, dotyczące *projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy i niektórych innych ustaw*, przekazuję stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W obecnym stanie prawnym wykładnia pojęcia „opieki naprzemiennej” w zakresie ustalenia prawa do świadczeń wypłacanych przez Zakład rodzi wiele problemów z uwagi na brak ustawowego uregulowania i jednolitej wykładni.

Projektowane zmiany kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego w zakresie wprowadzenia instytucji pieczy współdzielonej jedynie na podstawie porozumienia zawartego przez rodziców jest niekorzystne w zakresie ustalania prawa do świadczeń dla rodzin m.in. w zakresie świadczenia wychowawczego i świadczeń „Aktywny Rodzic”. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako organ wyznaczony do realizacji tych świadczeń nie posiada kompetencji do ustalania charakteru sprawowanej przez rodziców opieki. Rozstrzygnięcia w sprawach opieki współdzielonej podejmowane powinny być przez sąd wyspecjalizowany w sprawach rodzinnych, uwzględniający przy określaniu warunków tejże opieki okoliczności indywidualnej sprawy i z uwzględnieniem dobra dziecka jako wartości dominującej. Stąd też piecza współdzielona musi wynikać z orzeczenia sądu. Podkreślić należy, że zgodnie z aktualnym orzecnictwem sądów administracyjnych brak orzeczenia sądu powszechnego regulującego opiekę nad dzieckiem ze zwrotem „opieka naprzemienna” nie pozwala organowi ustalania istnienia takiej opieki na podstawie innych dowodów.

Zatem porozumienie zawarte przez rodziców w zakresie pieczy współdzielonej powinno znaleźć odzwierciedlenie w sądowym rozstrzygnięciu, a nie stanowić samodzielnego dokumentu do ubiegania się o podzielenie świadczeń dla rodzin.

W tym zakresie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazuje na wcześniejszy *projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw* (UD 349), który powierzał rozstrzygnięcie o pieczy współdzielonej sądowi.

Ponadto projektowana regulacja dotycząca pieczy współdzielonej może mieć znaczenie dla stosowania przepisów *ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa* (Dz. U. z 2026 r. poz. 854) – dalej: *ustawa zasiłkowa*, w szczególności art. 32 tej ustawy. Przepis ten, w określonych przypadkach, uzależnia prawo do zasiłku opiekuńczego od sprawowania stałej opieki nad dzieckiem przez rodzica. Projektowana instytucja pieczy współdzielonej zakłada natomiast, że dziecko będzie zamieszkiwało z każdym z rodziców w powtarzających się, porównywalnych okresach.

W związku z powyższym zasadne wydaje się rozważenie, czy wprowadzenie do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego instytucji pieczy współdzielonej nie powinno zostać skorelowane z przepisami ustawy zasiłkowej. W szczególności wymaga wyjaśnienia, w jaki sposób ustanowienie pieczy współdzielonej powinno być uwzględniane przy ocenie przesłanki stałego sprawowania opieki nad dzieckiem w sytuacji, gdy jeden z rodziców, z uwagi na chorobę lub pobyt w szpitalu, nie może sprawować opieki nad dzieckiem w przypadającym na niego okresie.

W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zasadne byłoby jednoznaczne wskazanie sposobu stosowania przepisów o zasiłku opiekuńczym w przypadku pieczy współdzielonej.

Z wyrazami szacunku

Z up. Prezesa ZUS

Członek Zarządu

Signed by / Podpisano przez:

Stanowisko: Członek Zarządu

Mariusz Jedynak

Date / Data: 2026-09-18 07:06